

חיפה *

ראו חברי הועד של הספריה "ישורון" המתקימת בעירנו, שמצבה של הספריה אינו מבריק ביותר — ויחליטו להגדיל תפצים, ורוה ההגדלה יהיה מקדש לטובת הספריה. ובמוצאי השבת שעבר היתה ההגדלה בבית אשר יש גם הספריה נוגס ק לובם של "פועלי-ציון".

ויחפצו מסדרי ההגדלה לתת לשף זה גם אפי של נשף ספרותי ויסכימו להרציא בקצור על אודות הסופרים שאת תמונותיהם וספריהם הגדילו. כי רצה רצו חברי ועד הספריה, לתת לאותם הזוכים בספרו של פלוני הסופר או בתמונתו מושג, פחות או יותר בהור, מתכונתו של אותו הסופר. כי לדאכוננו נקל מאד לסצא פה, בחיפה, אנשים שאינם יודעים מי הוא ביליק ומת

הספריה היו סוף-סוף מוצאים דירה נאה והיו מיסדים בית-עם.

טוענים הם: אין בית זה ראוי למטרה זו. בבקשה מכם אדונים נכבדים, זאת וזאת יכלו לתת אותם המתעניינים בדבר, אתם יכולים, לתת יותר, באו ותנו! אדרבה, באו אתם ויסדו בית-עם ותמצאו לכם עוזרים רבים. ואומר אני למשכילי חיפה ונכבדיה: היו מהתקדמים ואל תחיו מהמאחרים!

חיפה שלי תרע"ב. א. הרדוף.

ובפרט בין אותו הקהל שפנשתי בנשף באולם הספריה; הרב ממנו אינו מבין אף מלה אחת עברית ומכל שכן שלא שמע מביליק, פרישמן וסוקולוב! המרצים היו האדונים וינשטין, נימן וקרניאל. וחנה לספר כאן את כל מחלכו של הנשף בפרטות—אני חושב למיותר, כי ידוע. הוא למדי מהלכם של נשפים בארץ ישראל, ולספר את דברי הנואמים, חי נפשי, שאין מה לספר! כי מי מהקוראים לא קרא את כתבי ביליק ושיריו ואת ירכתוניו של פרישמן ב"הצפירה" על אודות ארץ ישראל בשם: חידעת את הארץ? ומי אינו יודע את אשר נאמר על אודותיהם בזמן האחרון? — את כל זה אני משאיר לאחרים, יספרו הם. אני רוצה לתת סקירה פחות או יותר כללית על אודות נשף זה ומבקרו, ואחל מהקהל.

חשבתי, כי פה בחיפה, חיים היהודים בינם לבין עצמם ביחס טוב ואחדות שוררת ביניהם, וכאשר שמעתי כי יסדרו נשף לטובת הספריה—שמהתי, אמרתי: בהודמנות זו אלמד להכיר, אם לא כל תושביה של חיפה, לפחות רובה. אולם, באותו ערב נוכחתי ששמהת שוא שמחתי. כי כל אותם שבקרו את הנשף באותו ערב; הם המבקרים החסידיים של חבית, וגם הם אינם מבקרים את חבית לשם הקלוב כי אם לשם הספריה, מפני ש"פועלי-ציון" הטביע את חותמו ה"סוציאלי" על חבית הזה וחברי אותה המפלגה אינם יהודים כלל בחיפה.

ומטעם זה, אין ה"אנטילונציה" החיפואית רוצה לבקר את הקלוב אף בנשפים. ובשביל הקלוב מפסידה הספריה. אפשר שהם צודקים בהתנגדותם לפוע"צ, כי קשה מאד להתחבר עם חברי הפוע"צ ולחיות אתם בכפיפה אחת. אבל כל זה נאמר כשהקלוב מסדר נשף לטובתו הוא; אולם כשהספריה מסדרת נשף לטובתה היא—אין מענה זו צודקת כלל וכלל; "פועלי-ציון" הטאו והספריה תסכל? ומה שנוגע לי, לעצמי, שעל ידי אינטליגנציה זו הופרעה שמחתי—אני מוחל להם. אבל בשום אופן איני יכל לסלח להם את עלבונה של הספריה. ובאמת, האם אין דבר מעציב ומכאיב את הלב? ישנם "ברוך השם" בחיפה יהודים משכילים, יהודים הדואנים לטובת העם ותרבותו, הרוצים בתחית השפה העברית וכו' וכשהנך מסדר נשף לטובת הספריה—שהיא מכ"א תועלת גדולה בחיפה הכפר—אף אחד מכל אותם האדונים לא מצא לנחון לבא אל נשף זה.

אמרתי: "הרב ממנו (מתקהל שהשתתף בנשף) אינו מבין אף מלה אחת עברית". מוכן, שבשביל קהל כזה לא היה מקום להרצאות ארכות על אודות הסופרים ובפרט בשעה שיש גם קצת שמחה, ויפת עשה הועד שהחליט לא להרצוא על אודותם; כי אם לספר בקצור את תולדותיהם, אבל, מכיון שנתן רשות הדבור לנואם, שוב אינו מבחין בין קהל שומעיו. אחת היא לו, לנואם, לפני כי הוא עומד ומדבר.

ונואם שכזה היה באותו ערב מר נימן הסוריה. הוא ככל עליו לדבר על אודות יליג וביליק ויכין לו הוצאה שלמה על אדותם. וכישיבי בין הקהל ובהתכוני בפני כל אחד ואחד מהשומעים נוכחתי, שאולי ח"ק סמאה הבין את דברי המרצה ויתרם לא הבינו כלום.

ובכדי לאמת את הוכחתי הנני לספר את אשר שמעתי מדברים באותו ערב בהקלוב, בשעה שמר נימן עמד דבר במסירות נפש ממש. "מה הוא טיף לנו מוסר—שואל אחד את חברו—הלא באנו חנה להשתעשע ולא לשמע מוסר". "זה לא מוסר—ענה לו החבר—הוא מדבר פילוסופיה".

ובפנה אחרת ישבו שני צעירים וישוחחו ביניהם ברצינות גדולה. נגשתי אליהם ואשמע את שאלת האחד: "אמר-וא, הגם את תמונת שירי ביליק יגדלו?" ושיתם לא היתה חם ושלום בעברית, כי אם בזר גון נלענה.

ובפני קול שכזה עמד מר נימן ודבר את דבריו יותר משעה. עד כמה שאני מכבד אותו ומעריצו הנה ככל זאת לא אוכל לעכר בשתיקה על אי הבנתו ועל אי התחשבו עם הקהל, ואלמלא הזמין את הקהל לשם הרצאה חרשתית, אבל הקהל ותאסף לשם ההגדלה, להתכבד קצת, ובא מר נימן ושעמם אותו הפעם.

ובכל זאת אשמים הם משכילי עירנו ונכבדיה. כי לוא השתפו הם והיו מבקרים את נשפי